

[Wilhelm.]

en anden måde: efter fupmoderniseringerne vil næsten samtlige boliger opfylde de såkaldte kvalitetskrav, men flere hundrede tusinde af dem vil stadig væk have helt utilfredsstillende udendørs forhold, og det bliver der altså ikke piller ved. Tværtimod må man regne med, at den om end sparsomme indsats, der dog gøres fra stat og kommune for at forbedre eksisterende boligområder, vil blive endnu mere begrænset, og at hele den store gruppe lejligheder, der nu udstykkes, ikke i samme grad vil være i kommunernes søgelys, når der skal prioriteres blandt de boliger, der bør underkastes sanering. Det gælder den store gruppe af boliger, der i dag har en sådan standard, at de ville kunne oprettes til en acceptabel standard gennem en reel modernisering — og ikke en fupmodernisering — gennem sammenlægning, gennem karréudhuling, anlæg af udendørs rekreative faciliteter osv. Det er klart, at mulighederne for at opnå den slags ting bliver ringere med den almindelige prisstigning, der vil blive følgen af det her, den afsmitning, det vil få også for de boliger, der ikke direkte udstykkes.

Om selve konsekvenserne af dette forlig vil jeg sige, at der er jo forskellige punkter i det om omfanget; det er ikke vores opfindelse at tale om 200.000 boliger, det er talene fra ministeriet, der siger, at godt 200.000 af den eksisterende halve million udlejningsboliger allerede på forhånd opfylder de såkaldte kvalitetskrav. Men dertil kommer jo, at der ikke er noget som helst i vejen for, at man „moderniserer“ — i gåseøjne — de ikke-opfyldende boliger op til at opfylde de her temmelig vilkårlige kvalitetskrav.

Om fortjenesten. Hr. Gudme havde ironiske bemærkninger om et tal på 20 mia. kr. Det er heller ikke frit opfundet. Det er boligministeriets egne tal. Boligministeriet har over for boligudvalget givet den oplysning, at gennemsnitsfortjenesten ved at konvertere en udlejningsbolig til en ejerbolig er 100.000 kr., og det er endda lidt for gamle tal. Hvis det stadig væk er bare nogenlunde realistisk — hvilket både Håndværksrådet, lejerforeningerne og andre har fundet var i underkanten — at regne med, at det her åbner adgang for konvertering af et par hundrede tusinde tidligere udlejningsboliger, så er tallet altså 20 mia. kr.

Dertil kommer skatteprovenutabet. Det er i sig selv bemærkelsesværdigt, at i denne situation, hvor man siger, man laver aftaler om ikke at forøge udgifterne, er der åbenbart ikke noget som helst i vejen for at gå hen og lave aftaler om at forøge udgifterne i form af det indirekte boligtilskud gennem skattefradragreglen for de her ejerboliger, hvilket jo vil løbe op til en balance på ca. 1 mia. kr. i indirekte støtte, hvis vi forudsætter, at de ca. 200.000 boliger i løbet af en årrække skifter status til ejerboliger med rentefradrag.

Samtidig — som vi kommer til at tage lidt fat på i spørgetiden i morgen — sidder man og aftaler, at man skal tilbagekalde alle udgiftskrævende forslag, at man skal spare 12 mill. kr. på hjælpen til at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden, at man skal spare 10 mill. kr. på kollegiebyggeri, at man skal spare 7 mill. kr. på arealerhvervelse osv., osv. Men her, hvor det drejer sig om hundreder af millioner kroner i indirekte tilskud — som ikke kommer boligbrugeren til gode, fordi denne støtte selvfølgelig kapitaliseres — er der ikke nogen som helst sparebestræbelser, dér har man ikke svært ved at blive enige blandt de partier, der ellers er fuldstændig forblindede på at spare bevidstløst.

Så er der muligheden for andelsovertagelsen. Jeg vil sige om den, at vi har stadig væk ikke fået de tal, som hr. Knud Damgaard anvendte i sin vildledning i radiotinget for nu 1½ uge siden, og indtil vi har set noget dér, må jeg holde fast ved, at de tal, vi har fået fra boligministeriet, siger, at prisen for andelsboligovertagelsen vil være ca. 3 gange så høj i gennemsnit som det tal på 44.000 kr. for en 70 kvadratmeters lejlighed, som hr. Knud Damgaard anvendte.

Jeg vil godt nævne, at selv om hr. Knud Damgaard havde ret i sine tal, så ville det være en udgiftsstigning ved den boligs overgang fra lejerbolig til andelsbolig på kapitalandelens side på mere end en tredobling, nemlig fra 7 pct. af de af hr. Knud Damgaard nævnte 24.500 kr. op til effektivt 12 pct. af de også af hr. Knud Damgaard nævnte — og efter min mening alt for lave — 44.000 kr.

Man skal også være opmærksom på, at selve ideen om at lægge et tillæg på 25 pct. til prisen i handel og vandel som betingelse for andelsovertagelse, det er jo ikke noget